

BENEDICENTE JEHOVA UNICE!
ET
ANNUENTE AMPLISSIMA FACULTATE PHI-
LOSOPHICA IN CELEBERRIMA HAC
AD AURAM ACADEMIA,
SPECIMEN ACADEMICUM,
DECLARANS,
RERUM PRINCI-
PIUM INDIVIDUI-
FICUM,
SUB AUSPICIO,
ADMODUM REVERENDI ET AMPLISSIMI DOMINI,
M. ANDREÆ WANOCHII,
PHIL. PRACT. ET HIST. PROFESSORIS REGII
ET ORDINARIJ,
EXHIBUIT
PRO GRADU MAGISTERII,
BENEDICTUS JOANN. PEDERSEN/
SMOLANDUS.

IN AUDITORIO MAXIMO,
DIE 24 SEPTEMBRIS, ANNO M.DC.XC.
HORIS CONSUVETIS,

ABOÆ, IMPRESS. APUD JOHANNEM L. WALLIUM,
REGIÆ UNIV. IBIDEM TYPOGR.

Viro M^aximo

Et

Maximæ apud REGEM fidei
In secretis REGIÆ CANCELLARIÆ
Profapiz, Eruditionis & meritorum gloria

NOBILISSIMO DOMINO

Dⁿ. CAROLO PIPER.

Evergetæ & promotori nunquam
non devenerando.

VIRO

**Profapia fama & meritis maxi-
me inclyto**

NOBILISSIMO DOMINO

Dⁿ. LUDOVICO

**In conservando JURE BELLICO fulcro & stabili-
mento firmissimo prmotori summe
colendo.**

VOS PROMOTORES MAXIMI,
Accipite quæso,
Vultu sereno
Manu benigna
Favore solito,

Id,

Quod vobis nunc offero
Candido pectore
Pia mente
Sincero animo.

Ad aram benevolentiaæ vestrae accedo,
Vestram opem imploro.
Erigite torpentem,
Aspicite Egenum,
Defendite Orphanum.

De hoc,
Certam habet spem
Qui vestrum favorem expetit,
Expetitur desiderat,
Desiderio acceptum
Reverenter & indefinenter
Colit,

Vest. Amplit:

Cultor devotissimus

BENEDICTUS URSDEN

Ad Virum Pereximæ Eruditionis ac modestiæ,

DN. BENEDICTUM WEDDEM / Wex-Smolt

**PRO GRADU MAGISTERII Philosophicæ Exercitatione
solenni disputantem.,**

GRATULATIO ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ.

Vid verè efficiat *res ex se individuatas*,
Prisco quæsitum tempore valde fuit.
Materiem quidam, dubio cognomine Primam,
Principium hoc vafri constituere sophi,
Nonnulli ex illis, extrâ quæ rebus adhærent,
Propria cujusvis conditio unde, petunt;
Non in naturâ, sed concomitantibus ipsam.,
Quærentes causam, cur sibi quodq; suum est.
Ex astris alii variisque influxibus, orta
Credunt diversæ formam habitumque rei.
Sed Formam cujusq; rei, veram & genuinam,
Esse hoc principium proprium, abunde patet.
Hæc est distinctrix rerum, velut est operatrix;
Ipso ortu gaudet dotibus illa suis.
Sic Deus astripotens statuit, qui cuncta creavit;
Singula conservat sic quoque lege pari.
Hæc quando indagas, **WEDDEM** / jam de nuce cassâ
Non agis, at magno digna labore geris.
Hoc rerum decuit versare examine mentem,
Quando novos titulo quærere cura fuit.
Hos igitur dudum meritos congrator honores,
Et, tibi felices faxit Iova, precor !

*Amico & conterraneo L. M.g.
scripsit*

**PETRUS LAURBECCHIUS,
SS. Th. D. & Prof. Ord.**

Pereximite DN. CANDIDATE,

Præceptor sincere colende.

TE charissime Præceptor vere dignum esse laudibus, sciunt omnes qui veri sunt virtutis sectatores, laudes Tuas extollunt probi, decantant eruditi; & hoc quidem haud immerito, quippe tam assidue virtutis, & honeste vitam agis, ut id sermone complecti non possum. Hoc sincera mente & cordato pectore, ego testari possum, qui haud sine insigni progressu discipulus tuus fui, pondus deniq; & momentum addit præclara hæc disputatio, quam scio Te in cathedra nervose & solide defensurum, gratulentur proinde Tibi cognati ac agnati Tui, quod ita auxilio Divino adjutus per angusta ad vere augusta tam strenue eniti conaris, gratulor & mihi ipsi, ut præ lætitia scintillent intimi pectoris mei sinus (licet plura scribendi verat temporis angustia) quod habui præceptorem qui propter Eruditionis & virtutis concursum, in omnium ore magnus fuit, est, & erit

JOHN GALLE

Nob. Fin.

PRÆ

PRÆFATIO,

*Irabilem & amabilem esse disciplinarum nexum
novit de facili, qui vel extremis (quod ajunt)
labiis scientias degustavit: quippe omnes di-
sciplinae, licet quæ objecta discrepent, tamen
quæ mutuum auxilium, sororio vinculo anti-
cissime combinata concordant atq. conspirant.
Quod haud leve argumentum est, nullam
disciplinam adeò abjectam esse, quin suis digna sit cultoribus, assi-
duis & indefessis: sed ut non omnes disciplinae pari facilitate elu-
cescunt, ita nec omnes insudando eandem requirunt constantiam.
Acute enim conferenti disciplinas illas superiores cum inferioribus,
clarissime constabit inequalitas laboris: sicut enim illæ intra per-
plexos anfractus & intricatos subtilitatis nodos clausæ sunt, ita
maximo opus est heic labore, ut difficultas illa eruatur & in lucem
proferatur. Hinc est, quod quidam pro ludibrio habent summorum
virorum lucubrationes subtiles, qui fuerunt lumina & culmina
omnis eruditionis, illas nec volunt, nec possunt haurire: non volunt,
ne laborent aut sudent; non possunt, suæ imbecillitatis conscii. Optime
novit præclarum ingenium, se debere quidem his immorari, non im-
mori: quis enim potest aut debet verus satelles in musarum palla-
dio nominari? nisi qui conjunxerit ea, quæ maxime judicium per-
ficiunt, ingenium acuunt, viam veritatis faciunt cum inferiori-
oribus scientiis, ut sic conjuncto robore vigeat, valeat, totus scientia-
rum complexus. Non mireris proinde Cand. Lector quod selege-
rim argumentum tam spinosum, arduum & difficile, quo intrica-
tus*

sius nullum inveniri, etiam ipsi subtilitatis Magistri fateri necessum
habent: non pruritu novitatis, non ausu temeritatis eo adductus sum,
ut tam gravi oneri humeros meos supponerem, sed sola materia hu-
jus dignitas est, quæ animum meum inflammavit. Quid præclarius,
quam scire propriam suam existentiam, nec non omnium rerum,
quæ essentiam habent perfectam? quid præclarius, quidve speciosius
philosophum condecorat, quam, in quantum patitur debilitatum
rationis lumen, tueri perfectionem DEI, contra irruentes heterodo-
xorum impetus? qui dum falsa scientiæ persuasione tumefacti in aëre
circumvolitant, & aureos somniant montes, etiam eo dementia pro-
gredi non verentur, ut mera principii hujus ignorantia statuant,
illud consistere, vel in concursu accidentium, vel in alia extrinseca
compositionis junctura, vel in modis subsistendi incommunicabilibus,
quæ omnia sine insigni imperfectionis nota DEO tribui nequeunt.
Hinc est, quod comitia sapientum & eruditorum collegia, hanc quæ-
sitionem ut maxime intricatam & difficilem judicarint: propter-
ea haud inconsultum duxi, experiri etiam in rebus arduis, quid
ingenii mei vires valeant, quidve ferre recusent: ad quod magis
magisq; moveor, dum illud intueor philosophi: Qui cupit ady-
ta sapientiæ intrare, subtilitatibus quodammodo
operam det, ne videatur extrinsecus tantum vi-
trum lambere, & desiderare nucleum non fracto pu-
tamine: faciliores enim res, cuilibet sunt obviæ, et-
iam immaturo, intricatiores vero non nisi maturo
judicio. Hec cum jam ita sint, spero L. B. si cordatus sis, te
laudare conatum, qui quidem ardua tentat, licet ea pro voto cala-
mo persequi non potui, propter egestatis telum, quo undiq; premor,
accedentibus deniq; temporis angustia & negotiorum molestia: si ve-
ro improbus sis, iniqua tua censura non magis moveor, quam
moventur scopuli maris allidentibus aquis.

BENE.

BENEDICAT JEHOVA UNICE.

SECTIO PRIMA

§. I.

N omni veritatis investigatione requiritur non conceptus ἀπλῶς vagus aut dubius, sed talis, qui, si non actu, tamen potentia verus sit: realis autem existentiae formari non debet, dum præter esse *objectivum & imaginarium* res nihil habet; cum *Nihil cognoscibile non est.* Cognoscibile enim ipsum semper est *actuale*, licet ipsa cognoscibilis repræsentatio, quæ fit mediante conceptu, propter plures actus intellectui objiciendos, *possibilem* existentiam involvit. Verum proinde conceptuum genus veram & realem prærequirit existentiam; partim quia *nihil*, prout τὸ *aliquid* opponitur, nec a priori, nec a posteriori cognosci potest: *qualis enim est veritas in essendo, talis etiam est in intelligendo*; partim quia *ens* est adæquatum objectum intellectus, tam *motivum*, quam *terminativum*, & complet omnes actus intellectus *apprehensivos, directivos, judicativos*; partim quia sub opinione realis existentiae quid concipere, quod præter esse *objectivum* nihil habet, est ἀπὸ καὶ ἀφίλοσοφον. Ne itaq; Andabatarū more pugnare videamur, in limine propositi nostri inquirere tenemur selectæ materiæ existentiam: quod ut feliciter succedat, Deo Ter opt. & Max. unice adhæremus, qui tum ratione *cognitionis*, tum ratione *mensurationis*, sobrie φιλοσοφῶν concentu & concensu est & vocatur *fundamentum constitutivum* omnis veritatis; quam deniq; promovet duplici ratione *fundamentum apprehensivum*, sc. intuitu *Scripturæ & naturæ*: proinde sine hisce fulcris, conceptu nostro ad rerum existentiam cum quibusdam argumentari, idem est, ac dum Mathematicus sibi

imaginatur lineam infinitam, ergo linea infinita in Rerum natura existit. Copernicus sibi imaginatur, Cælum stare, & terram moveri, ergo Cælum quiescit, & terra movetur.

§. II.

In tenebris hisce minimam partem lucis videmus, licet a partere rei multivaria sit pulchritudo, intellectum nostrum movens, & desiderium incitans. hinc bene Calov. *Res invitat ad cognitionem, ignorantia nostra instigat, desiderium cogit.* Ideoque intellectus imbecillitas, in tortuosis & spinosis rebus, faciliorem ingreditur viam, a sibi notioribus quidquam incipiendo, proinde heic non observamus ordinem *naturæ*, qui fit, quando progredimur ab iis, quæ natura sunt notiora, estque vel *perfectionis*, quo substantiæ priores sunt accidentibus, vel *generationis*, dum Causæ notiores sunt effectis, sic multa natura sunt notiora, quæ tamen in respectu ad nostrum intellectum sunt ignota; sed ordinem heic sequimur *Doctrinæ*, qui ordinem naturæ aut dignitatis non attendit, sed suis contentus mediis, solummodo a sibi notioribus progredi amat: jam quid intellectui nostro propinquius rebus materialibus? quid vero ipsi remotius rebus Divinis? proinde oleum & operam nos perdere non existimamus, si ab illis dissertationis nostræ telam orsi fuerimus.

§. III.

Existentia principij individui in Ente finito, in dubium vocari nequit, nisi ab illo qui ignorat indolem effectivæ dependentiæ: quia si dentur essentiæ, quæ effective dependent ab alio, adeoque finitæ, datur principium individuum finitum, cum principium individuationis sit ipsa rerum essentia. Quod vero hujusmodi dentur essentiæ, quæ effective dependent ab alio, claret, quia tales essentiæ non sunt una, sed plures; adeoque finitæ & dependentes, cum

cum plus uno infinito esse nequeat: nam si duo essent infinita, *aut essent subordinata, aut coordinata*: at neutrum dici potest: aut inter se differrent aut non differrent; si non differant, non sunt duo infinita, sed unum; si vero differant, aut in tertio univoco aut analogo conveniunt, aut omnino non conveniunt: si vero conveniunt in tertio univoco, conveniunt vel ut species in genere, vel ut individua in specie: sed neutrum est, quia infinitum, cancellis generis aut speciei includi nequit: nec in conceptu analogo, quippe analogia differunt secundum *prius & posterius*, & profecto si plura essent infinita, pluraprima, atq; ita nihil æternum, nihil primum, Conclusio proinde hinc stat firma, dari *finitum individuationis* principium, quod non possit extra territorium dependentiæ amplificari.

§. IV.

Prælibata Existentia hujus principii, e re esse videtur, ut nonnullis indigitemus, nos non intelligere Ens finitum, in sensu latissimo, prout sese extendat ad Entia per accidens, sive fiant ratione *concretionis subjective*, sive ratione *associationis conjunctivæ*, sive deniq; ratione *aggregationis collectivæ*: quæ sicut ab ente *reali, actuali, vero, positivo*, non solum *materialiter, fundamentaliter, radicaliter*, verum etiam *formaliter* differunt, ita perfectionis non *ἁπλως*, sed *πῶς*, & quod magis est, non unum sed multa involvunt; itaq; de illis solliciti non sumus: nec prout competat *Enti rationis*, quale est *universale*, quod per operationem intellectus existit. Non nobis sermo est de *universali* in potentia, *concreto, physico*, & *materialiter* tali, quippe quod coincidere potest cum *singulari*, cum sit ipsa rei natura & fundamentum seu radix præfinitionis, sed de *universali actu, metaphysico, abstracto & post multa*, quod consistit saltem in *Noematica representatione* sub statu præ-

tu præcisiue & formali, ad quod *res* requiritur, *realis*
multiplicitas & *mentalis unitas*: hæc nostre intentioni non
 sufficit, quippe quæ est, unitatem *Entis realis* intueri.

§. V.

Proinde tale Ens finitum intelligimus, quod prædictam rei
 unitatem habet, quæ *indivisionem Entitativam* importat in
 plures tales numero essentias, qualis est ipsa, propter ca-
 rentiam plurium completorum, essentialiter divisorum,
 nec non defectum multipliciter *aptitudinalis* & *actualis*:
 hoc Ens dicitur alias *singulare*, seu *individuum*, quia prædi-
 cto modo dividi nequit; hinc nonnulli id derivant ab an-
 tiqvo verbo iduo i. e. divido, & putant etiam viduam in-
 de dictam, quasi væ iduam i. e. valde divisam. Jam autem
 omne quod hoc modo unum est, erit Ens, & omne Ens
 erit ita unum: hinc sequitur, quod hæc unitas sit ipsa es-
 sentia rei, adeoq; eadem essentia erit, quæ facit quod res
 sit una & individua, & per consequens sit ipsum principi-
 um individuificum. Hinc arg. Quæcunq; *positive* existunt,
 habent determinatam Entitatem in se *unam*, & proinde *in-*
dividuam: at omnes res creatæ *positive* existunt, Ergo in
 se habent individuam Entitatem: hæc Entitas aut erit *cre-*
ata aut *increata*: non hoc, creatum enim & increatum in sen-
 su simultaneo, dicere a veritatis centro est longe dissonum,
 & ἀνύστατον ἐν πρῶτοις involvit: si illud, ratio determi-
 nativa, aut erit *ἐν τῷ* cum essentia, aut ab eadem distincta:
 hoc non ἀσπιλῶς asseri potest, illud *τῷ ἀμφοῖν* largior, quia
 tunc principium hoc individuificum nihil aliud est, quam
 ipsa essentia rei, licet per conceptus inadæquatos distin-
 gvatur. Hinc optime philosophus: *Obtinet unaquaq; res,*
suum individuum per se ipsam sine aliquo adventitio. Huc col-
 limat etiam Canon tritus & in ore philosophorum
 diu

diu versator, *Omne quod est est in se quia est singulare est*, ubi particu-
 lula quia sumitur duplici ratione, *ὅτι τὸ αὐτὸ & ἀλλοτρίον* seu
specificative, quatenus specificat, quæ singularia sunt, & *redup-*
licative, quatenus ostendit causam singularitatis & *princi-*
pium individuifici. Errant proinde illi, qui extra specificam dif-
 ferentiam & formam speciei, fingunt aliam essentiam, quæ
 sit individuationis hujus principium, cujus absurditas in
 posterum ostendetur. In hisce spinosissimis difficultatibus,
 cum proposita brevitate simul perspicuitatem, in quantum
 patitur materiæ indoles, ostensurus, imitari necessum ha-
 bet mores artificum, qui pretiosissimas gemmulas peran-
 gusto annulo includunt, ita illi opinionum ductus & sen-
 tentiarum divortia, syllogismo disjuncto, tamquam aureo
 vinculo combinare incumbit, combinata examinare; & in
 examinatis quid optimum seligere. Nos proinde hanc
 viam ingressi, hac ratione procedimus: In rerum materia-
 rum classe, principium individuationis aut erit *hæccitas Scoti*,
 aut *accidens*, aut *materia*, aut *forma peculiaris*, a *forma specifica*
distincta, aut *forma specifica communicata materiæ*. Singula
 membra sub, incudem examinis sunt revocanda.

§. VI.

Dum primū acutiori mentis oculo inspexerim⁹, non de ni-
 hilo esse videtur, si ipsum autorē respiciamus, quippe qui
 fuit quasi nidus omnis subtilitatis: sed cum rationibus, non
 autoritatibus pugnandum in palæstra Disputatoria, ubi ma-
 gis est reverentia, *veri*, quam *viri*, desideramus scire, quid Sco-
 tus per illam *hæccitatem* intendat? aut *substantiam*, aut *acci-*
dens: si substantiam, aut *universalem*, aut *singularem*: si *univer-*
salis sit, aut erit conceptus genericus, aut specificus: at
 neutrius ratio est causa adæquata seu radix & principi-
 um individuationis, quia nullus effectus nobilitate excedit

dit suam causam. Substantia prima est *ἐπουμα* seu fulcrum
 substantiæ secundæ: id autem quod positive sustentat, no-
 bilius est sustentato. Hoc etiam absurdum hinc fluere-
 t, quod Bucephalus esset omnis Equus, vel omne animal &
 Petrus vel Paulus esset omnis homo. Si vero *singularis sit* aut,
 erit eadem cum substantia rei, aut ab eadem distincta: si
 illud, ambabus (quod ajunt ulnis) concedimus, & habetur in-
 tentum: si hoc, sapit *ἑνίφασιν*, quia tum Ens per se non magis
 erit unum, quam strues lignorum & acervus lapidum:
ex duobus enim completis non fit unum per se, nisi unum in-
 duerit sibi habitum incompleti. Id vero quod dat alteri es-
 se individuificum & singulare, esse incompletum extra
 notam *ἀγνοίας* asseri nequit, illud proinde membrum non
 ostendit. *ἄλλῃ*, quod naturas communes contrahat & indivi-
 duationem efficiat, sed *ἄλλῃ*. Sed dicat quis: quod non sit sub-
 stantia distincta, sed talis, quæ tantum illi supperaddit indi-
 vidualem formalitatem; nec hoc a veritate laurum pro-
 meretur, quia si non sit distincta, quæro unde illa formalis-
 tas provenit, nisi ab essentia? quod qui negat *μετὰ τὸν εἶναι*
ἀπὸ τοῦ εἶναι admittit, & trito Canoni simul contradicit: *Nihil*
est Causa sui ipsius. Proinde luce hinc meridiana clarius elu-
 cescit, si καὶ *ἄλλῃ* rem consideremus, quod ne hilum
 proficiant illi, qui aliter rem judicant, quam quod essentia
 sit ipsum individuificum principium, nam singularitas
 illa, cum non sit ab essentia distincta, non potest esse ejus
 pars: quia essentia aut tota adest, aut tota abest; *essentia enim*
rerum sunt sicut Numeri, quibus nihil addi, nihil demi potest.
 quam identitatem non tollere potest distinctio illa, quæ
 fit per inadæquatos conceptus: dico inadæquatos, quia si fiat
 per conceptus adæquatos, potius est Synonymum entis, ut
Res & aliquid, quam aliud formaliter distinctum.

Qui vero statuit *accidens* esse principium individuationis, ille singularem artem in dolio discere videtur; quia longe perfectius est esse *individuificum & singulare quid*, quam semper *inesse*, cujus *esse* est accidentis, quippe dicere, destructo subiecto accidentia conservari, idem est, ac *lignum Vireum & atramentum Rubrum*. Ubi tamen distinguendum, inter inhaerentiam *aptitudinalem & actualem*, quæ tolerari potest, si sano & orthodoxo sensu accipiat, ita ut in *hemispherio Theologico*, argumenta contraria puritati Divinæ Religionis excludantur heic ab omni spe fulcimenti. *αὐτὸς ὁ θεὸς* nostrum habemus potentiam DEI *absolutam*, quæ quid, & quomodo possit, potius mirari quam rimari, necessum habet finitus intellectus: & hoc modo optime conservari possunt accidentia sine substantia. Vide Disq. Pract. Pl. Rev. M. And. Wanoerii Prof. cel. verum si ad potentiam Dei *κατὰ τὴν* confugiamus, non aliam nisi inhaerentiam *actualem* intelligere possumus; quia accidentia aut existunt, aut non existunt; si hoc, sunt *non Entia*; si illud habent *to esse actuale*, aut *actu subsistendo*, aut *actu inhaerendo*: non prius, quippe quod competat substantiis: Si posterius, actu etiam dependent à substantiis: ergo sublati his, tolluntur etiam accidentia. Huic Burgersdicii & aliorum Metaphysicorum sententiæ favet etiam, eo tempore quo vixit, omni scientiarum genere incomparabilis *Vir Calovius*. Sed ne extra oleas divagari videar, ea quæ dicta sunt, demonstro, quomodo proposito meo subserviunt. Evidentum est, quod si accidentium *esse sit inesse*, esse vero *individuificum & singulare*, non semper esse in alio tanquam subiecto, sed habere potest *realem atq; actualem* essentiam absque dependentia effectiva ab alio, quod multo excellentius est, quam semper inhaere.

hærere & dependere ab alio. Proinde quam ἀφίλοστατον est, dicere effectum esse nobiliorem sua causa, tam ἀτοπον est, in foro philosophico statuere accidens esse Principiū individuationis. Uterius claret ex ordine prioritatis & posterioritatis, intra sphaeram naturæ: omne enim accidens φύσει posterius est sua substantia, quippe quod substantiam concomitatur & consequitur. at ratio illa determinativa, nihil commercii cum hac posterioritate habere potest. Hinc diff. inter constituere individua vere, realiter, seu essentialiter, & concomitative seu notificative: prius excedit indolem accidentium, posterius concedi potest; sed eo nihil aliud evincitur, quam collectionem accidentium, sequi individuationis principium, & nos per accidentia tanquam per notas individua cognoscere posse. Ultimo si vis illa individui-fica consisteret in natura accidentium, unde tunc singularitas Entis ἐξοχικῶς talis? cum huic accidentia tribuere æque pugnat, ac esse infinitum & finitum.

§. VIII.

Supra jam evictum est, principium individui-ficum non posse constitui accidens, jam videndū, num substantia, & quidem imprimis, num materia, in hoc negotio omne punctum absolvat? heic patescere volumus, nos non sollicitos esse de principio individui-fico καθεξῶ, quod causam efficien-tem statuit Gadavensis; sed de principio καθ'ἑσῶ, intrinseco & essentiali; quia sicut causa efficiens essentiam rei non ingreditur, ita eandem non constituit; & licet anima sustinet vices causæ efficientis, quippe quæ est omnium operationum fons & scaturigo, tamen id nihil obstat, quippe potest causa efficiens, quid producere duplici ratione: 1. Quatenus producit aliquod à se distinctum. 2. Quatenus quid operatur per sui communicationem: priori modo

do, *causa efficiens* quæ agit, non ingreditur rei essentiam; posteriori vero, operatur anima, propter intimam *πρὸς τὴν ψυχὴν*. Quod vero materia non sit principium individuationis, claret exinde, quia est confusa atq; indistincta; unde itaq; illa singularitas proveniret, si materia esset *Principium individuisum*? Aridem esset, vel quatenus est *χωριστὸς* vel *ἀχώριστος*? hoc modo nequit esse, ut supra constat; illo vero esse non potest à se ipsa: quæro itaq; unde illa *vis determinativa & distinctiva* redundat? non a se ipsa, nec ab alia materia, cum eadem maneat quæstio de *determinatione, & indeterminatione*. Nihil proinde heic proficit sententia Thomæ, qui dixit, materiam quantitate affectam constituere individuum.

§. IX.

Ex dictis, jubare meridiano clarius constat, id *Principium* individuationis non esse materiam, proinde ut propositam attingamus metam, necessum habemus ulterius discurrere, an *vis illa individuisca* resideat in forma illa peculiari, à forma specifica distincta? quam nonnulli fingunt: sed ut talis forma *nullam habet entitatem* in rerum natura, ita nec ullam operationem. Si hæc sententia in *sensu physico* explicetur, omnes res, quæcunq; creatæ sunt, in hoc ordine unam habent *formam specificam*, non plures distinctas. Hoc verum esse ostendunt omnes gradus rerum. 1. *ἀσθενῆς*. 2. *ζωόντις*. 3. *αισθητὴς*. 4. *νοητὴς*. Ita homo tres habet formas, non *re*, sed *ratione* distinctas, & per varios tantum conceptus; quæ de re vide Sperling. Mejer. Herebord. Si vero *formam Metaphysicam* urgent, tum nihil evincunt, quia est ipsa rei quidditas seu essentia, & propterea a se ipsa distingui nequit *conceptu quidditativo, adequato & totali*: & talem formam esse principium individuationis, assertioni nostræ non obstat; instat tamen Timpellus, se intelligere talem formam, quæ

ab omni alia forma specifica distincta sit, dicitque individua unius speciei non genere, sed specie, differre. Resp. per reductionem, si specie differt anima Platonis à Socratis, aliud esse *hominis* habet *Plato*, aliud *Socrates*. Deinde Dist. inter τὸ esse *Numericum* & *specificum*: priori, non posteriori ratione differunt individua unius speciei. Ideoque non est, quod sibi fingant aliam formam, præter illam, quam autor naturæ instituit, & cuilibet speciei indidit, in initio rerum, & hanc esse principium individuationis, non ἀπλῶς, sed πῶς, non in totum, sed tantum asserimus.

§. II.

Hæc cum jam ita sint, ultimum acceptamus membrum: quod fuit *Forma Specifica materia communicata*, & hoc in rerum materialium classe esse principium individuationis consensu & concentu sanorum philosophorum est approbatum: dico formam specificam, quia individuationem non efficit, quælibet forma, sed talis, quæ ultimo speciem constituit, nec hæc sola sine alterius ope quid præstare potest, sed sociam sibi materiam adjungit. Hæc licet ita sint, forma tamen est, ex qua tanquam à fonte uberrimo provenit *vis distinctiva, determinativa, completiva, & perfectiva*, quæ id, quod in materia sit indeterminatum, perfecte determinat atq; distinguit.

§. III.

Si Angelos inspicimus, claret etiam illos habere principium individuationis, quippe qui sunt substantiæ singulares & individua, radix tamen istius individuationis non potest esse materia, nec forma: non materia, quia sunt immateriales, quidquid Damascenus & Platonici blaterant, qui Angelis corpoream quandam naturam tribuunt, & assignant illis corpuscula, aliis *Cælestia*, aliis *atherea*, aliis *aquea*, aliis

aliis *terrea*. *Cassianus* asserit Angelos corpus habere, quo
 subsistant, quod sit tenuius nostro. *Tertullianus* in libor
 de Carne Christi licet Angelos habere carnem negat, illos
 tamen aliquid corporis habere affirmat, cum tamen sit
 contra lumen naturæ, angelis negare immaterialitatem: si
 enim haberent materiam essent corporei, corpus vero
 ἀπλῶς tale, notat substantiam materia & forma con-
 stantem; quale corpus, qui Angelis tribueret, in peri-
 culosum contradictionis pelagus sese præcipitaret. Fa-
 teor etiam sanam philosophorum unionem, angelos
 recte vocare corpora, verum non modo prædicto, sed
 eo modo, quo etiam DEUS dicitur corpus, scil. πῶς &
 συλλεγικῶς, prout φάσσι & φάντασμα, umbræ & spe-
 ciei rerum opponitur. Vim autem suæ immateria-
 litatis ostendunt ipsi Angeli, dum obsessi homini membra
 sine difficultate penetrant. Quæ sera tam est clausa? qui mu-
 rus tam durus? quod munimentum tam efficax? quod
 hæ spirituales essentia non faciliori ratione, quam quæ a
 nobis excogitari possit, pervadunt? & licet interdum ap-
 parent Angeli; id tamen corpus adventitium est, & ab il-
 lis assumptum, quod non ἐσιωδῶς, sed ὁρασίμῳ infor-
 mant: possunt enim Angeli applicare activa passivis, & ex
 ista applicatione formare sibi corpus, vel hominis, vel lu-
 pi. Absit tamen, ut statuamus illos substantiam novam pro-
 ducere posse, quippe id fieret vel *per creationem*, vel *genera-
 tionem*: non per *præteritum*, propter defectum infinitæ virtutis,
 quo enim major est distantia inter potentiam & objectum,
 eo etiam major in agendo requiritur vis; sed *inter Ens*
 & *non Ens* infinita est distantia, ergo & infinita in cre-
 ando requiritur virtus, quæ extra notam ἀνὰ φάσιν an-
 gelis tribui nequit: ὑπερφύσιμα enim angeli producere

nequeunt; hæc Deus sibi soli reservavit, qui quidem naturam instituit, non tamen naturæ legibus sese astrinxit: nec per generationem propter defectum materialitatis, id vero, quod nobis ostendunt angeli, fit saltem per accidentalibus figuræ impressionem, quod non est substantiam producere, sed solummodo est dispersi aeris congregatio. Hinc constat, angelos non habere *materiam*: si hoc, nec formam; quippe quæ se invicem mutuo respiciunt, ergo *forma communicata materia*, non est *principium individuationis* in Angelis.

§. XII.

Hæc cum jam ita sint, necessum est, ut fugiamus ad ipsam essentiam Angelorum, quæ in illis est, quod materia & forma in re materiali, ut bene Scaliger: nam ut forma in rerum materialium classe, movendo materiam actuat & determinat, actuando & determinando constituit individuum, unde fluit *principium individuisum*, ita in rebus immaterialibus *essentia ipsa est actus, qui se actuat*, & individuum immateriale constituit: heic proinde aliud principium individuationis fingi nequit, quam id, quod est ipsa essentia.

S E C T I O. SECUNDA.

§. I.

Ultimo nunc pervenimus ad individuum infinitum & independens, quod dari, strenue quidem negat Serenbergius, cujus existentia tamen evinci potest arg. *Esbicis, Metaphysicis, Pneumaticis, & Physicis*. Sed proposita brevitatis & angustia temporis vetant illorum numerationem. Hæc licet ita sint, ut firmior mea evadat sententia, unam alteramve rationem adducam. Datur individuum independens, quia datur Ens *independens* & infinitum, quale est ipse DEUS, cujus existentiam ne Ethnici quidem negare potuerunt, licet illum quidem vere cognoscere non potuerunt. Dist. in-

ter cognitionem habituales & actuales, inter cognitionem *Theoreticam* & *Practicam*, inter cognitionis *ἡσῆν* & *χρησῆν*, inter *ἐνυπνάσιαν* ipsam, & *ἐκδυπνάσιαν* applicationem, inter verum Deum cognoscere, & verum Deum *vere* cognoscere, inter *actum primum* & *secundum*. Non valet, ignis latet sub cinere, ergo ignis non est, inter *externum malitiosum concamen*, & *internam conscientiam dictamen*, inter confessionem καὶ ὁμολογίαν & confessionem καὶ ὁμολογίαν. *Metaphysice* probatur ipsius existentia, quia omne Ens creatum, ab alio creatum est, ergo illud, a quo creatum est, est etiam creatum, vel non: si hoc, habetur intentum, nempe dari Ens increatum: si illud ulterius inquirendum & tandem aut sistendum in Ente non facto, aut procedendum in infinitum, at hoc est absurdum, ergo prius membrum acceptandum. *Juxta Frommii*: omne finitum finitur ab alio, Ergo tandem deveniendum ad illud, quod omnia finit, & a nullo finitur.

2. *Pneumatice* asruitur existentia illius a spiritu, quia si deus spiritus dependens, datur etiam spiritus independens: si enim id sit, quod minus est, multo magis id erit, quod magis esse videtur. 3. *Ethicum* si quis heic desideret argumentum, testem habeat propriam conscientiam, hæc enim post commissa scelera, in loco solitario, improbis est flamma, qua nulla sævior, dolor, quo nullus acerbior, tempestas, qua nulla atrocior, unde enim hæc impiorum furie, hæc flammæ, hæc faces proveniunt? nisi a notitia summi cujusdam Entis, quod omnia comprehendit, sed a nullo comprehenditur. 4. Cui placet *physice* de tanta sublimitate differere, ille inspiciat totam hanc mundi machinam, artificiose productam, sapienter ordinatam, & mirifice ornatam. Licet mortali naturæ invisibilis sit Deus, ab ipsis tamen operibus videri potest: formarum enim illa varietas, &

numerositas specierum, in rebus conditis, quid nisi quidam radii sunt Deitatis, monstrantes quidem a quo sint, non tamen *quid* ille sit, prorsus definientes. Itaque de ipso vides, sed non *ipsum*: hinc recte Seneca: Deus, est id quod vides, & id quod non vides. Hoc confirmat Theophilus: quemadmodum, inquit, anima, in humano corpore non videtur, verum ex corporis motu cognoscitur, sic DEUS, humanis aut Corporeis oculis videri nequit: cæterum ex providentia, qua singula ordinat, suisque operibus aspicietur & apprehenditur.

§. XIV.

Prælibata talis individui existentia, jam videndum, quodnam sit *hujusmodi individuationis principium*? & cum sit Ens simplicissimum & actus purissimus, ideoque hoc ipsum principium in nulla compositione Entis infiniti potest consistere. Non in compositione ex *materia & forma*, quippe quam qui DEO tribueret, a rectæ rationis dictamine & perspicuo revelationis lumine longe remotus esset: nec in compositione ex *partibus quantitativis*, quia hæc locum non habet, ubi est defectus subjecti materiati: materia enim significat *potentiam receptivam actus substantialis*: at in infinito Ente talis potentia dari nequit, cum sit primum Ens, primum principium, prima causa omnium rerum. Nec consistere potest hoc principium *individuationis Entis infiniti* in compositione ex *subjecto & accidente*, quia sicut accidentia semper imbecillitatem & imperfectionem præ se ferunt, ita substantiæ infinitæ simplicissimæ & perfectissimæ tribui nequeunt: quia 1. illud accidens esset, aut creatum aut increatum; si hoc, duo essent infinita & increata realiter distincta, quia accidens realiter distinguitur à suo subjecto: neque illud est, quia

ἀπορὸν & *ἄπορον* est, dicere increatum a creato sublevari.
2. Accidentia rei ob perfectionem substantiæ accidunt, at
nihil perfectius est DEO. Quid perfectius est ipso perfe-
ctio- nis immenso oceano, a quo omnes rivuli perfectionis pro-
fluunt. Imo hoc ratione in DEUM caderet aliqua mutatio
quatenus fuit in potentia ad habendum accidens: sed DEUS
est Ens independens, omnimoda simplicitate & purissima
actualitate gaudens, E. habet immutabilitatem, non *priva-
tive*, sed *negative* talem. 3. Si accidentia competere-
Enti infinito, non *simpliciter* esset independens & infinitum ens:
accidens etiam posterius est substantia: in DEO vero
nihil est natura *prius* aut *posterius*. Errat proinde Conra-
dus Vorstius, qui in DEO esse statuit compositionem ex sub-
jecto & accidente, & negat verum esse illud axioma: *Nul-
lum esse in Deo accidens*.

§. IV.

Frustra etiam quidam fugiunt ad compositionē ex esse &
essentia, quia ubi nulla est diversitas, sed mera indentitas,
ibi nec ulla dari potest compositio: at inter essentiam &
existentiam in *Divinis* talis est indentitas, quæ non solum est
realis aut essentialis, sed omnimoda & simplex, ut nulla
heic apparet diversitas, vel ratione *sui*, vel ratione *terti-
i*
alicujus seu *termini communis*, vel ratione *objecti*, vel ratione
operationis, vel ratione *subjecti*: at omnis distinctio sive sit
realis, sive *rationis ratiocinatae*, prærequirit *fundamentum* in re,
cui innitatur, quod in DEO inveniri nequit, quippe DEUS
nunquam fuit *Ens in potentia ad esse*, alias reduceretur vel
ab *externo* vel ab *interno agente* in actum: illud repugnat pri-
mo Enti, primæ origini omnium rerum; hoc fieri ne-
quit: nihil est causa sui ipsius per influxum positivum: hinc
recte Arniseus: si Deus haberet existentiam, & existentia
illa

illa non esset aliter, quam per participationem, existens esse non posset, quod valde absolum.

§. V.

Pari ratione removetur a DEO etiam compositio illa ex natura & suppositio: natura enim supposititalitatis consistit in modo ultimo, quo completur & perficitur substantia in ratione existendi, qui in Divinis non distinguitur a parte rei, ut res & res, nec ut res & modus, qui licet rei ipsi ratione *subiecti* identificetur, tamen illa distinctio *modalis*, hac ratione sine fundamento tolerari nequit, quod cum ibi nullum sit, nec temerarie illa acceptanda est. Aliiter vero se res habet in Ente finito, quod sicut est Ens dependens ratione *essentie*, ita & ratione *subsistentie*, potest habere *completum esse*; sed *incompletum subsistere*, quod non repugnat: supposititalitas enim non infert plures *substantias*, sed tantum plures distinctos *modos incommunicabiles*. Hinc tritus Canon: quod est completum in essendo, potest esse incompletum in subsistendo. Quod non intelligendum de ente summo & increato, cum hoc in alio suppositari nequit, propter infinitam essentiam, quam habet ratione independentis possessionis, sed de Ente creato, in quo dilucidum hujus diversitatis exemplum nobis exhibet *mysterium incarnationis*; quod cum non sit luminis naturæ, sed divinæ revelationis, potius explicari amat in hæmisphærio Theologico quam Philosophico.

§. VI.

Hinc jam patescit, reliquas etiam compositiones removere a Deo, quales sunt, compositio ex actu & potentia, ex genere & differentia, illam excludit propter actum quem habet purissimum, nec non absentiam *potentie passive*; hæc locum in DEO non invenit, quia Ens infinitum & summum cancellis generis & speciei includi nequit: hoc enim invol-

involvit determinatas & limitatas habere perfectiones, quarum conceptus repugnat Enti infinito. deinde conceptus quem nos in hac cœcitate de Deo formare possumus, cum non sit *distinctus* aut *quidditativus* sed *confusus imperfectus* & *quidditatis*, non, potest infinitum Ens representari conceptu generis aut speciei *περὶ γενναιότητος* & *ἀνεξαρτησίας*, licet *παχυλῶς* quodammodo posset quatenus scil. convenientiam quandam habet non *univocam* sed *analogicam*, cum iis quæ sunt sub conceptu generis aut speciei. Et licet in *sensu abstractivo* & *precisivo* communis quidam conceptus ab *Ente increato* beneficio rationis abstrahi possit, id tamen non statim induit sibi, naturam generis. *Conceptus enim communis* & *genus*, non semper reciprocantur, recte dico: omne genus est conceptus communis, sed non contra. Hac licet ita sint, tamen mens mea non est remove *omnem compositionem rationis*, ex conceptu latiori & strictiori, sed talem, quæ conjuncta est cum imperfectione, quia datur, etiam *compositio rationis*, ex aliis quibuscunq; conceptibus, ratione tantum distinctis omnem excludens imperfectionem.

§. VI.

Nec solidum est illud *καὶ σφύγγιον*, quod quidam habent, solum in attributis Divinis, quippe quæ a parte rei ab ipsa essentia non distinguuntur *formaliter*, & quidem propterea, quia cum tali distinctione stare nequit summa & *independens illa simplicitas*, quam omnes uno ore fateri necesse habent. Et profecto si essentia Divina in formali ratione simplicissima includat omnes perfectiones *simpliciter*, nec possunt ille perfectiones ex natura rei *formaliter* distinguui, quia sicut non esset bonitas *realiter* infinita nisi

C

esset

esset eadem cum ratione sapientiæ: ergo sicut propter infinitatem bonitatis, ponis realem identitatem ejus cum sapientia, ita propter eandem rationem ponenda identitas formalis rationis ejus ad rationem sapientiæ. Hinc Canones. *Nihil est in DEO quod non sit DEUS ipse. In Divinis omnia sunt unum, nisi obviat relationis oppositio.* Hæc licet ita sint, tamen respectu intellectus nostri distinctio est concipienda, quia intellectus noster finitus, adæquate uno conceptu quicquid sit in essentia Dei apprehendere nequit, eo tamen non adhæremus illorum sententiæ, qui juxta nostrum conceptum solummodo attributa Deo tribuunt, non *ὡς* ita ut non sint in Deo revera sed tantum *καὶ ὡς* & *ἀνθρωπινῶς*, attributa enim illa non ita *objective* sunt in intellectu, ut præter illud esse *objectivum* nihil habent, quia licet ab intellectu cognoscantur & ita *inadequate* concipiantur, tamen *fundamentaliter, materialiter, radicaliter & identice* sunt *ἐν* cum ipsa essentia Divina & per consequens ineffabilem *realitatem* præter id esse *objectivum* involvunt, sic v. g. brutum dico irrationale, jam, vero est mera identitas in rerum natura, inter *brutum & irrationale* nec non inter *hominem & rationale*, quæ identitas potest etiam esse in intellectu meo *objective*, licet citra mentis operationem bruto irrationabilitas, & homini rationalitas hinc, claret longe inter se differre, *esse tale objective realiter, & objective absolute.*

§. VIII.

Hæc cum jam ita sese habent, quod nihil extraneum, distinctum aut separatum in Deo a parte rei inveniat quod existit *principium individuationis*; licet nonnulli id sordido suo ore eructare non vereantur, firmissimo stare talo

talo illa videtur sententia. quod in Divinis sit ipsa essentia principium individuationis, secus enim argueretur imperfectionis summum Ens & independens, quod eo ipso quo ab alio suam haberet singularitatem desineret, esse Ens infinitum. Deinde si angeli, homines & reliquæ res creatæ, per suam essentiam sint singulares & individue, etiam Entis infinitum id erit, quia perfectius est esse individuum, per intrinsecam constitutionem, quam per *οξίαν* quandam extrinsecam. Et licet ita per suam essentiam sit singularis, tamen id non repugnat communicationi essentiæ, quia non omne singulare est incommunicabile, sicut omne singulare est indivisibile; hoc, quia repugnat Enti singulari divisio entitativa in plures tales numero essentias, qualis est ipsa, illud, ipsi non absolute negandum, sed eo tantum intelligitur Communicatio κατὰ μεθεξιν, quæ intert divisionem entitativam, qua res in plures singulares plurificantur. Ampliorem hujus materiæ dilucidationem vetat id quod præfabar inter alia paupertatis telum, proinde B. L. quo decet honoris titulo precor ut hæc pauca favore tuo excipias.

SOLI DEO GLORIA:

Pereximie ac Præstantissime

DN. BENEDICTE *υπεροξίαν*

Philosophiæ Candidate dignissime,

Amice sincerè dilecte.

Rite tuas, *υπεροξίαν* memorarem carmine laudes,
Si mihi dictaret pulcher Apollo modos.
Spargitur in vulgus doctrina plenus & artis
Discursus, Claris & placet ille Viris.

Idque

*Idque probas, celebri dum stas simul ipse Cathedra,
Divitis ingenii dans documenta tui.
Hinc tua progressus habeat fortuna perennes,
Et sint auspiciis fata secunda tuis!
Gloria virtutis comes est, fortuna laboris.
Assidui, tribuens præmia pulchra probis.
Te sic assiduum vera virtutis alumnum,
Debita ceu merces, nunc comitatur honor.
Eveniant fausto tibi Numine! non cano plura:
Accipe, quod tenuis jam mea Musa dedit!*

Quamvis occupatus, L. Mq; tamen scripſit

MAGNUS QLM.

Per anagramma.

BENEDICTUS BELLUM HINC!

O STUDE! BELLUM HINC!

En! vox ipsa monet BENEDICTUS, perge STUDEq;
Invigila musis, Tu stipe & exigua;
Præmium enim BELLUM parat ars; HINC læta senectus;
Conscia mens recti, nobile tumq; decus.

*Fautori suo singulari pauca hæc gratulabundus
accinebat L.M.q;*

ANDREAS PEURONIUS.

